

KJEMINYTT

KJEMISK INSTITUTT
Universitetet i Bergen

Nr. 4
2009

Personale

PhD Bjarte Holmelid er tilsatt som postdoktor for perioden 25.10.09 – 25.08.12. Stillingen er knyttet til Lignoref – prosjektet: *termokjemiske prosesser for produksjon av bio-drivstoff* hvor prof. Tanja Barth er prosjekt leder.

PhD Lucia Liguori Bjørsvik er tilsatt som forsker for 1,5 år med virkning fra 01. november. Stillingen er knyttet til Lignoref prosjektet: *termokjemiske prosesser for produksjon av biodriv-stoff* hvor prof. Tanja Barth er prosjekt leder

Dr. philos Magne Skarestad er tilsatt som adjungert professor II i reservoarkjemi for perioden 01. 11.09 – 31.08.12. Stillingen er finansiert via Akademia-avtalen.

PhD Mike Kleinert er gitt forlenget tilsetning i stilling som forsker, 20 %, for perioden 01.01.10- 31.12.10. Stillingen er tilknyttet prosjektet "Arbafuel" hvor prof. Tanja Barth er prosjekt

PhD Svein Are Mjøs vikarierer som førsteamanuensis fra 01. januar og inntil ordinær tilsetning som førsteamanuensis i kjemometri og analytisk kjemi. Han vil være ansvarlig for undervisningen i KJEM250 /FARM250 i vår semesteret.

Slutter

Professor Øyvind Mikalsen har grunnet oppnådd pensjonsalder sagt opp sin stilling med virkning fra april 2010.

Studiesaker

Møter i forskerutdanningsutvalget (FU). I høstsemesteret har seks nye doktorgradstudenter blitt tatt opp ved KI.

FU møte den 15.10.2009:

- **MSc Ina Vasileuskaya Hvidsten**
Hovedveileder: professor Tanja Barth
Prosjekt tittel: "*Biosurfactants produced by hydrocarbon degrading micro-organisms: Production, isolation and characterisation with focus on application in bioremediation and MIOR*"

- **MSc Hjørdis Skår**
Hovedveileder førsteamanuensis John Georg Seland.
Prosjekt tittel: "NMR and MRI of contrast agents and their behavior in porous systems"
- **MSc Marian Asantewah Nkansah**
Hovedveileder professor George W. Francis
Prosjekt tittel: "Degradation of PAH from water/soil/industrial waste"

FU møte den 01.12.2009:

- **MSc Irene Skaar**
Hovedveileder: professor Øyvind M. Andersen.
Prosjekt tittel: "Properties of novel anthocyanins"
- **MSc Fredrik Rosberg Hansen**
Hovedveileder: professor Vidar R. Jensen
Tittel: "New z-stereoselective olefin metathesis catalysts"
- **MSc Torfinn Haaland**
Hovedveileder professor Leiv K. Sydnes
Tittel: "Formation of impurities in an industrial process - structure elucidation and mechanistic studies"

Forskning

Cand. scient. Magnus Jensen disputerte onsdag 11 desember for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Anticancer cis-platin interactions with lipid bilayers – A solid-state NMR study".

Veiledere: førsteamanuensis Willy Nerdal og professor emeritus Holm Holmsen som bi-veileder.

Ref:

http://www.uib.no/info/dr_grad/2009/Jensen_Magnus.html

Publikasjoner

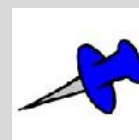
Minenkov, Y.; Occhipinti, G; Jensen, V.R.
"Metal-Phosphine Bond Strengths of the

Transition Metals: A Challenge for DFT", *J. Phys. Chem. A* **2009**, 113, 11833–11844.

Olsen S.A; Ervik A; Grahl-Nielsen, O.
Deep-water shrimp (Pandalus borealis, Krøyer 1838) as indicator organism for fish-farm waste. Journal of Experimental Marine Biology and Ecology. **2009**, 381, 82–89.

Manne, R. *De norske saltverker - ein fiasko med positive etterverknader. Osterøy i søge og samtid. Sogeskift for Osterøy, utgitt av Osterøy museum og Osterøy Sogelag.* **2009**, 103-113.

Aktuelt

Ugleprisen for godt studiekvalitets- og utviklingsarbeid ble for 2010 delt mellom Kjemisk institutt og Institutt for biomedisin.

Utdanningsutvalget ved UiB vedtok 4. november å dele studiekvalitetsprisen for 2010 mellom to miljø. Programutvalg for humanbiologiske fag (Institutt for biomedisin) fikk Ugleprisen for arbeidet med "progress" i masterprogrammet i humanbiologiske fag. De deler prisen med Kjemisk institutt, som ble hedret for arbeidet med emnet NANO100 Perspektiver i nanovitenskap og -teknologi.

En samling av noen av posterne som er produsert på NANO100 våren 2008 og 2009

Prisen er i år på kr 180 000, og komiteen som har vurdert de ulike kandidatene til prisen, skriver følgende: "Emnet NANO 100 utgjør eit konkret eksempel på korleis forskning og utdanning kan integrerast allereie i første året av bachelorutdanninga. Eit hovudelement i emnet er at studentane har nær kontakt med det nanovitskaplege forskingsmiljøet ved UiB gjennom besøk kvar veke i ei forskingsgruppe. Målet er at studentane skal få innsikt i forskinga si natur og korleis den går føre seg, og samstundes setje seg inn i ei problemstilling innan nanovitskapleg forskning. Studentane skal formidle sine erfaringar frå hospiteringsprosjektet både i form av en munnleg presentasjon og gjennom ulike formar for skriftlege presentasjonar. Vidare inkluderer emnet også element av forskningsetikk og etiske og samfunns-relaterte perspektiv på ny teknologi. NANO 100 eit eksempel på tverrfagleg samarbeid mellom 5 institutt innan 2 fakultet og utnytter styrka til både faglege, tekniske og administrativt tilsette. Evalueringane viser at emnet engasjerer både studentar og dei tilsette som er involverte. Emnet maktar på ein god måte å kombinere innlæring av fagleg kunnskap med trening i ulike generiske ferdigheiter. Fakultetet meiner at NANO 100 er eit emne som har tilført Universitetet i Bergen fleire nye kvalitetar og som vil bidra til økt rekruttering av dyktige studentar i åra som kjem".

Videre vektlegges det at "NANO 100 representerer undervisning tidleg i bachelorgraden. Dette er ein del av studiet som vil krevje ekstra merksemd i åra som kjem. Kandidaten viser korleis forskning kan introduserast i bachelorutdanninga ved å trekke forskingsmiljøa direkte inn i studentane sitt arbeid. Studentane er svært nøgde med tilbodet. Dei ulike delane av studiet er godt dokumentert med blant anna ein eigen rettleiarmanual, og det vert gjeve trening i generiske ferdigheiter som vil vere ein styrke for studentar i alle fag".

Evalueringskomiteen anbefaler til slutt at NANO100 blir UiB's kandidat til den

nasjonale Utdanningskvalitetsprisen for 2009". Om så skjer gjenstår å se!

Bachelorprogrammet i nanoteknologi ønsker å takke alle forskergruppene ved UiB som tar i mot NANO100-studenter gjennom studenthospitering.

På Kjemisk institutt har følgende grupper/personer bidratt: Vidar R. Jensen og Elaine Olsson, Reiner Anwander og Martin Dietrich, Karl Törnroos, Tore Skodvin. Knut Børve, Leif Sæthre, Mathias Winkler og Jarle Harnes.

Alle foreleserne i seminarserien til NANO100 takkes også på det varmeste!

Ledig stilling ved KI

Stilling som førsteamanuensis i kjemididaktikk er utlyst for andre gang. Søknadsfrist er den 20. januar 2010. Informasjon om stillingen finnes på web adressen:

<https://secure.jobbnorge.no/Job.aspx?jobid=63191>

Status for søknad til

NFR om høyfelts NMR

Søknaden fra UiB v/Kjemisk institutt om høyfelts NMR er en av de ti storskala infrastrukturensøknader som gikk videre til trinn-2, og dermed får anledning til å sende inn full søknad. Søknadsfrist er 30. januar 2010. For nærmere info se lenke under:

<http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/18+storskalaprojekter+gar+videre/1253952126030>

Informasjonsmøte vedr.

læringsutbyttebeskrivelser

(Kvalifikasjonsrammeverket)

Kunnskapsdepartementet fastsatte våren 2009 det nasjonale kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning. Kvalifikasjonsrammeverket setter fokus på skiftet fra undervisning til læring, fokus er endret fra hva studentene skal undervises i til hvilket læringsutbytte studentene skal sitte igjen med etter fullført studie. I arbeidet med tilpassing til kvalifikasjonsrammeverket vil instituttene ha hovedansvaret for oppfølgingen av sine programmer og emner. Fakultetet har satt fristen 1. oktober 2010 for

instituttene arbeid med å revidere/tilpasse emnebeskrivelsene til gjeldende rammer.

I denne forbindelse vil seksjonsleder for Seksjon for studiekvalitet, Etelka Tamminen Dahl, besøke samtlige institutter med et informasjonsopplegg av ca. 2 timers varighet hvor også representanter fra fakultetets studieseksjon vil delta. Følgende tidspunkt vil hun besøke Kjemisk institutt:

**Tirsdag 12. januar, kl. 13:00-15:00,
Rom 4060 (4. etg.)**

Det er de program- og emneansvarlige som skal utarbeide beskrivelser av læringsutbytte for hvert emne og studieprogram ved instituttet, og derfor bør alle vitenskaplig ansatte ved Kjemisk institutt stille på dette informasjonsmøtet, samt medlemmer av programstyret.

NFR - Tidsfrister for regnskapsavslutningen 2009

Forskningsrådet gjør oppmerksom på gjeldende rapporteringskrav og frister for utbetalinger i 2009. Det er svært viktig at prosjektene overholder dette slik at påløpte kostnader blir bokført i regnskapet 2009. Forskningsrådets nettsider:

www.forskningsradet.no

gir oppdatert informasjon om:

- Rapporteringskrav/-maler - se menypunktet:
 - o Søk om midler/
Prosjektrapportering
- Utbetalingstidspunkter - se menypunktet:
 - o Søk om Midler
/Prosjektrapportering/
Utbetalinger

Generelle frister og krav i forbindelse med utbetalingene kan finnes også i brev (av 02.12.2009) fra NFR, ref. 200908941.

Gjesteforelesning

Direktør Kjersti Lie Gabrielsen
(MARBANK, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø) besøkte KI den 9. desember og

hold foredrag om *Bioprospektering - en kilde til kjemisk utfordringer*

Marbank er en Nasjonal marin biobank lokalisert i Tromsø og en del av et bioprospekteringsprogram som hører inn under Universitetet i Tromsø.

Marbank ble etablert i nært samarbeid med Fiskeri- og kystdepartementet og ulike forskningsinstitusjoner (Universitetet i Tromsø, Havforskningsinstituttet, Norsk Polarinstitutt, og Nofima – tidligere Fiskeriforskning).

Marbanks oppgave er å samle inn, artsbestemme, katalogisere og lagre marine organismer. Dyrene blir for det meste samlet inn langs kysten av Nord-Norge og i Barentshavet. I prinsippet er alle dyregrupper interessante i innsamlingsarbeidet men hovedfokus er lagt på bunndyr.

Hensikten med å etablere Marbank var å sikre tilgangen på norske marine organismer som det er økende interesse å undersøke med hensyn på ulike former for biologisk aktivitet. I kjølvannet av Marbanks aktiviteter er det påvist en mengde organismer som inneholder kjemiske forbindelser med betydelig biologisk aktivitet. For å dra nytte av disse egenskapene er det helt avgjørende at kjemikere med forskjellig kompetanse blir engasjert i bioprospektering.

Professor Dr. Christophe M. Thomas
(Chimie ParisTech, UMR CNRS, Paris)

Gav en forelesning den 11. desember over tema *Ring-Opening Polymerization of Lactones with Yttrium Complexes: Combining High Activity, Productivity, and Selectivity*

Norges forskingsråd - YGGDRASIL

Norges forskingsråd har utlyst YGGDRASIL stipend for utenlandske PhD og yngre forskeres forskningsopphold på 1-10 mnd i Norge for det akademiske år 2010-11. PhD søkere må være opptatt i et ansiert doktorgradsprogram, og yngre

forskere må ha fullført en PhD grad som ikke er eldre enn seks år. Ordningen omfatter søkere fra alle europeiske land (minus de nordiske), samt søkere fra de ikke-europeiske landene Argentina, Brasil, Chile, Egypt, India, Israel, Japan, Mexico og Sør Afrika. Dersom dere har partnere i de aktuelle landene, så bør dere videreformidle dette.

Dette programmet kan også benyttes av ph.d. kandidater med Cotutelle avtale. Men da kun utenlandske som kommer TIL UiB, ikke våre kandidater som reiser ut. Merk at det ikke MÅ foreligge en signert Cotutelle avtale for å søke, det avgjørende her er forskningssamarbeid.

Søknadsfrist: 17 februar 2010.

Mer informasjon om utlysingen og søknad her:<http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?c=MidlerParent&cid=1253952241538&kilde=n&page=name=ForskningsradetNorsk%2FHovedsidemal>

Revisjon av

HMS-området ved UiB 2009.

Som en oppfølging av revisjonsplanen for 2009, godkjent av Universitetsstyret 18.06.09, har Kollegiesekretariatet bestemt at to fakulteter - HF og MN, samt ett institutt på hvert av de to fakultetene skal gjennomgå en revisjon av det systematiske HMS-arbeidet, hvor KI er valgt fra MN. Intern revisjonen ble gjennomført den 27. november og 7. desember 2009.

Vernerunde på KI

Den 24. og 25. november 2009 ble det gjennomført vernerunde ved instituttet. Generelt var det god orden ved laboratorier og andre rom ved KI.

Arbeidstilsynets

kampanje "Bedre kjemi"

Arbeidstilsynet og universitetsledelsen har valgt ut Institutt for biomedisin og Kjemisk institutt som "objekter" for tilsyn fra Arbeidstilsynet i forbindelse med kampanjen "Bedre kjemi". I denne forbindelse hadde KI besøk av Arbeidstilsynet den 8. desember 2009

Nye regler vedrørende reiseregninger!

Under følger skriv fra økonomiavdelingen som presiserer hvordan utgifter ved kursreiser heretter skal føres:

PRESISERING VEDR.

KURSREISER INNLAND OG UTLAND

Vi benytter anledningen til å minne om at samtykke til å foreta reiser for statens regning skal innhentes før reisen finner sted. Dette notatet inneholder noen presiseringer når det gjelder kursreiser, da slike reiser har spesielle regler når det gjelder diett i forhold til ordinære tjenestereiser. Det er også litt forskjeller når det gjelder regler for innland og utland, derfor får dere en kortversjon av begge regelverkene:

INNLAND. Vi gjør oppmerksom på at reisereglementet har egne regler for refusjon av utgifter til kost når dere har vært på kurs eller konferanser hvor de fleste måltid blir dekket i utgangspunktet. Under slike reiser skal det ikke føres ordinær kostgodtgjørelse. Dersom et eller flere måltid likevel ikke er blitt dekket, kan dere få dekket utgifter etter regning inntil fradragssatsen for vedkommende måltid. For eksempel, dersom dere har hatt utgifter til en middag som ikke er blitt dekket av kursarrangøren, kan dere få dekket opptil kr. 280,- (560 – 50 %), dersom dere fremviser kvittering for betalt måltid. Det er da viktig å opplyse om at dette dreier seg om en kursreise, kryss av for "Kurs" på reiseregningsblanketten.

I tillegg har dere krav på administrativ godtgjørelse (såkalte bruspenger) pr. 24 timer dere har vært på en kursreise. For tiden er dette kr. 60,- ved reiser i Norge..

Hjemmelen for denne bestemmelsen er § 12 i tjenestereiseregulativet. Se spesielt følgende:

Departementets kommentarer:

1) Når arbeidsgiver/oppdragsgiver besørger kosten for hele reisen og det likevel er enkeltmåltider som ikke er ordnet, kan arbeidstaker få dekket legitimerede utgifter til

måltidet begrenset oppad til måltidstrekket for henholdsvis frokost, lunsj og middag. Satsene fremkommer i § 9 nr. 3. Kostgodtgjørelse etter § 9 kommer ikke til anvendelse.

UTLAND. Utenlandsregulativets § 11 sier følgende: "Ved deltakelse på kurs, seminarer, konferanser eller tjenestereiser hvor oppholdet dekkes av arbeidsgiver/oppdragsgiver eller av arrangør/vertskap, tilstås godtgjørelse for administrativ forpleining. For tiden er satsen kr. 80,- pr. 24 timer ved reiser i utlandet. Enkeltmåltider som ikke dekkes under oppholdet, dekkes etter regning pr. måltid begrenset oppad til måltidstrekkene. For fram- og tilbakereisen beregnes kostgodtgjørelse, dersom reisen en vei overstiger 6 timer. For reiser fra og med 6 timer til og med 12 timer utbetales 2/3 av kostsatsen for vedkommende land. For reiser fra og med 12 timer utbetales full kostsats for vedkommende land en befinner seg i lengst.

Også ved kurs/konferansereise i utland, er det viktig å krysse av for "Kurs", ikke tjenestereise, når dere fyller ut reiseregningen. På den måten blir reiseregningen lettere å behandle for attestant og lønnsmedarbeider.

RETNINGSLINJER

VEDR. KOMPENSASJONSTILLEGG

Kompensasjonstillegg er et nytt begrep som ble innført 1. mars 2009. Ved **tjenestereiser** i utlandet tilstås det såkalt kompensasjonstillegg på kr. 400,- pr. døgn. Beløpet skal fungere som kompensasjon for at man er på reise i utlandet, og anses som lønn. Beløpet er derfor skatte- og avgiftspliktig, og det beregnes feriepenger.

Vi gjør oppmerksom på følgende:

- 1) Bruk av kompensasjonstillegg skal avklares med leder med budsjett-disponeringsmyndighet i forkant av reisen.
- 2) Økonomiavdelingen anbefaler at det **ikke** bør utbetales kompensasjonstillegg ved kurs- og konferansereiser."

GOD JUL!

